

Tretia nedel'a pôstna C

Lk 13, 1- 9

23. marec 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi!

Pôstne obdobie nám nastavuje určité zrkadlo, ukazuje nám, v čom sa máme zlepšiť, v čom sa máme zmeniť. Pritom ale všetci zápasíme s jednou spoločnou vlastnosťou - totiž, že sa meníme až vtedy, keď je to nutné, keď je to nevyhnutné, keď nás k zmene dotlačí samotný život. Príliš nepomáhajú príklady druhých, ani tzv. odstrašujúce príklady nebývajú dostatočným varovaním. Zvyčajne ich odbavíme myšlienkou, že tí druhí sú za svoje nešťastie zodpovední sami, nejako si ho pravdepodobne zaslúžili.

Ale Ježiš nás varuje, hovorí: Nie - nie je to tak. Aj každého z vás môže stihnúť niečo podobné. Zmeňte sa, neodkladajte čas, zajtra už môže byť neskoro. Aj keď na záver dodáva, že Boh nám pravdepodobne ešte nejaký ten čas poskytne. Ale nebude to odklad, ale čas, ktorý už plynie. Čas, ktorým sa už teraz vytvára naša budúcnosť a zároveň čas, v ktorom spoluvytvárame budúcnosť našich blížnych. Gramatiky niektorých jazykov majú pre takýto čas aj osobitné meno, volajú ho predbudúci čas. Teda čas, v ktorom sa prítomnosť prepája s budúcnosťou. Čas, ktorý neznesie odklad.

Ak sa už pozeráme na nešťastie iných ľudí, Ježiš nás nabáda skôr k väčšiemu súcitu. Nechce, aby sme len hľadali príčinu, prečo sa im zle vodilo. A už vôbec nemáme hovoriť o božom treste. Podľa Ježiša Boh nekoná v rámci príčinného myslenia, často robí opačne, ako by sme očakávali. Dáva šancu aj tam, kde si ju podľa nášho názoru človek už nezaslúži. Inokedy nám zase podľa Ježiša výhoda v živote môže paradoxne zaručiť skôr pád a inokedy zase naopak, to čo pokladáme za stratu sa nám môže stať ziskom. Ako teda funguje evanjelium?

Evanjelium nie je nejaký upotený tréningový program, pri ktorom dlho nevidíme žiadne výsledky. Ježišovo evanjelium, ktorému sa v pôste venujeme, znamená oveľa viac - je to v istom zmysle revolúcia nášho myslenia. Je to otvorenie sa voči Bohu, voči sebe, životu, voči druhým ľuďom. Evanjelium chce byť - verné svojmu menu evangelion, radostná zvesť - predovšetkým zdrojom radosti, radosti nového začiatku, nového života.

Jedná sa o premenu nášho vnímania života okolo nás. Ježiš - ako ho vysvetľuje aj terajší pápež - je v tomto ohľade prevratný. On nás vedie k novému vnímaniu sveta očami lásky, ktorú pápež nazýva milosrdnou, ba dokonca používa termín, pred ktorým my kresťania máme trochu strach - nazýva ju nežnou láskou. Čo tým chce pápež povedať? Nejedná sa o nejakú erotickú kategóriu. Jedná sa o spozornenie voči signálom, ktoré život k nám vysiela a my ich prijímame a ktoré naopak aj my voči životu, voči Bohu, druhým ľuďom vysiela.

Ak by sme to chceli preložiť do reči, ktorej budeme lepšie rozumieť, k čomu nás Ježiš a jeho evanjelium vyzývajú? Aké ovocie života by sme mali priniesť? Predovšetkým nielen vonkajšie, čo získame skutkami, alebo svojimi rečami. To všetko sú často len vonkajšie, vonkajškové záležitosti. Ježišovi ide v prvom rade o ovocie nášho vnútra, ovocie obnovy nášho života v tej hĺbke, kde sme naozaj sami sebou. Kde sa nehráme na niečo, čím sa chceme predviesť pred druhými.

Je to v prvom rade vnútorná premena nás samotných. Premena, ktorá nám samotným prináša radosť. (Len potom môžeme radosť evanjelia prinášať aj my ďalej, iným ľuďom) Vnútorná premena by mali byť pre nás nájdením vzácnej perly. Je to spôsob nášho vnímania, prijímania

udalostí, stretnutí, všetkého čo nás v živote stretá a na druhej strane spôsob našej reakcie - to čo my „vysielame“. Sú to síce len pominuteľné udalosti, stretnutia, ale zároveň sa nám to pominuteľné mení na trváce, stáva sa minimálne obrazom toho trváceho. Láska, ktorú má na mysli pápež je premenou nášho vnímania života, sveta, druhých ľudí. Je to niečo radostné, čo sa musí odzrkadliť na celkovom našom naladení života.

Na druhej strane, ak sa nám to aj podarí, nie je to niečo navždy dané, silné a stabilné, čo sme raz navždy získali. Skôr na túto premenu myslenia potrebujeme vždy nanovo silu. A premenu myslenia, ktorá má prinášať ovocie v našich životoch, nezískavame izolovane, ale deje sa to vždy len vo vzťahu k iným, vždy vo vzťahu k Bohu, k svetu. V tom je táto premena vyplývajúca z evanjelia silná i krehká zároveň. Práve preto nás evanjelium vyzýva vždy znovu vykročiť. Nie je to priestor, ktorý by sme raz navždy ovládli.

Ak dnes vo svete hľadáme niečo, čo by naplnilo prázdnotu dnešnej politiky, tak práve tento duch skutočného evanjelia by mohol oživiť dnešnú politiku. Mohol by prieniesť nového ducha do priestoru, v ktorej získali moc pragmatici, demagógovia, prázdni populistí, fundamentalisti, či weboví konšpirátori.

Ak my kresťania nebudeme vladať túto premenu prinášať do dnešného sveta, potom hrozí, že v našom živote aj okolo nás prevládne len smútok obehzhraničného prázdneho konzumu. Potom hrozí, že sa čoraz viac budeme sťahovať do pohodlia vlastného súkromia. Prevládne v nás smútok psychológie hrobu, ako to nazýva pápež František vo svojej encyklike Evangelium Gaudium (EG 83) Oproti tomu nám pápež pripomína, že každý človek je objektom nekonečne milosrdnej a nežnej lásky Boha, ktorý prebýva v našom živote. (EG 274)

A ešte jednu myšlienku nášho medzičasom už 88 ročného pápeža: Radšej mám cirkev doráňanú, otlčenú, ako cirkev chorú z uzavretosti.

Žime teda tento predbudúci čas pôstu so všetkou zodpovednosťou, ku ktorej nás vyzýva evanjelium aj terajší sv. Otec. Myslime na to, že evanjelium - aj keď je radostnou zvesťou - nie je uspávkou a lacnou radosťou, ale je skôr budíčkom.